

Bijbelstudie

Tamar

2 Samuel 2:1-13

Achtergrondinformatie

Seksueel geweld is niet maar iets dat in onze samenleving voorkomt; het is van alle tijden. De geschiedenis van Tamar laat een reeks van gebeurtenissen zien die uiteindelijk tot een verwoestende daad leiden.

Deze Bijbelstudie wordt gebruikt om kerken te stimuleren zich te verhouden tot het thema. Over het onderwerp wordt vaak gezwegen en deze studie is bedoeld om de stilte te doorbreken.

Tips voor de facilitator

Probeer een ontspannen sfeer van vertrouwen te creëren, zodat de deelnemers zich vrij voelen om ervaringen uit hun eigen leven te delen. Je zou dit kunnen bevorderen door vergelijkbare verhalen als dat van Tamar uit je eigen omgeving te delen. Dit kan herinneringen naar boven halen aan een situatie van seksueel geweld of gendergerelateerd geweld waardoor deelnemende personen zich mogelijk kwetsbaar durven op te stellen.

Houd er ook rekening mee dat niet iedereen eraan toe is om hierover open te zijn. Leg vooraf uit dat dit verhaal mogelijk herinneringen op kan roepen aan situaties uit het eigen leven of dat van familie, vrienden of andere relaties. Geef aan dat het altijd mogelijk is om individueel met iemand hierover in gesprek te gaan. Geef aan welke personen hiervoor beschikbaar zijn.

Een creatieve vorm, zoals het werken met tekeningen, kan voor sommigen een goede vorm zijn om zich beter te kunnen uiten over dit onderwerp.

Ideeën voor de praktische uitwerking

Het is belangrijk te erkennen dat het tijd kost voor overlevende om door een helingsproces heen te gaan. Wees niet bang voor explosieve of extreem emotionele reacties. In de meeste gevallen, worden dergelijke ervaringen niet makkelijk geuit en er zijn weinig veilig en liefdevolle ruimten die het vrij uiten van deze emoties toestaan.

Voor sommige deelnemers zal het de eerste keer zijn dat ze deze pijnlijke ervaring aan iemand toevertrouwen; dit vraagt om extra aandacht en begeleiding afhankelijk van de ernst van het meegemaakte. Het is daarom aan te raden dat er een ervaren professional aanwezig is die individuele nazorg kan verlenen.

Hoe zal deze studie ons veranderen?

We zullen te weten komen:

- Dat seksueel geweld overal plaats kan vinden, op scholen, in kerken, in gezinnen, op de werkvloer.
- Dat iedereen seksueel geweld kan overkomen en dat het niet de schuld is van degene die het meemaakt.
- Dat seksueel geweld voorkomen kan worden en dat het belangrijk is het tegen te gaan.
- Dat herstel mogelijk is voor overlevenden van seksueel geweld.

We zullen:

- Meer zorg, compassie en steun bieden aan overlevers van seksueel geweld.
- Beschikbaar zijn om te luisteren naar de ervaringen van overlevers van seksueel geweld en veilige ruimtes creëren zodat overlevers zich kunnen uiten zonder zich kwetsbaar te voelen.
- Niet veroordelend zijn en hulp bieden waar nodig.
- In solidariteit handelen met degenen die seksueel geweld hebben ondervonden.
- Verstandig en eerlijk handelen in het bieden van hulp en steun aan overlevers van seksueel geweld.

Inleiding

Het verhaal van Tamar is een helder verslag van een geplande daad van seksueel geweld die plaatsvindt in de familie van David.

De dader Amnon, een halfbroer, die vol lust is, geeft toe aan zijn verlangen en krijgt het advies een verhaaltje te verzinnen dat het mogelijk maakt makkelijk toegang te hebben tot Tamar. Het seksueel geweld dat erop volgt, heeft een serieus (effect) op haar. Ze scheurt haar jurk en strooit as op haar hoofd als teken dat haar geweld is aangedaan.

Het verhaal is voor ons een reminder dat seksueel geweld een schending is van mensenrechten. Het is nodig dat we, in solidariteit met alle slachtoffers, ons uitspreken en opstaan tegen seksueel geweld, in daden en gebed voor gerechtigheid en herstel van gebroken relaties.

Discussie

In Bijbelse tijden...

1. Lees 2 Samuel 13: 1-22 in kleine groepjes. Deel met elkaar waar je denkt dat het verhaal over gaat en vat jouw begrip van het verhaal voor de groep samen.
2. Welke personages komen in het verhaal voor en wat weten we van hen?
3. Wat is de rol van elk mannelijk personage in de verkrachting van Tamar?
4. Wat doet en zegt Tamar? Waarom handelt ze zo?

In de context van seksueel geweld...

5. Denk je dat seksueel geweld kan plaatsvinden binnen de christelijke gemeenschap, zoals in christelijke gezinnen en in de kerk?
6. Wat zegt God over seksueel geweld?
7. Waar kan iemand die seksueel geweld heeft overleefd hulp vinden in jouw gemeenschap?
8. Voel je je geroepen om te handelen naar aanleiding van deze Bijbelstudie? Zo ja hoe? Schrijf het op en maak eventueel een concreet actieplan.

Belangrijkste leerpunten

- Amnon maakte misbruik van zijn positie en autoriteit om te krijgen wat hij wilde, ondanks dat dat Tamar geweld aandeed.
- Tamars rol in het huishouden maakte haar kwetsbaar. Het was voor haar geen optie om te weigeren voor hem te koken en hem te bedienen. Ondanks dat ze de dochter van koning David was, genoot ze geen bescherming van de andere mannen. Ze werd gedwongen om in stilte te lijden, ze kreeg de schuld en werd het zwijgen opgelegd.
- Seksueel geweld kan overal plaatsvinden. Het is belangrijk bewustwording te creëren dat seksueel geweld NIET de schuld is van slachtoffers.

Gebedspunten

- Bid voor genezing van de pijn en het lijden veroorzaakt door seksueel geweld (fysiek, mentaal en emotioneel).
- Bid voor bescherming van meisjes zoals Tamar die kwetsbaar zijn voor seksueel geweld.
- Bid voor mannen en vrouwen die, geraakt door wat er gebeurt en met toewijding aan God, het verschil willen maken om op te staan en zich uit te spreken tegen seksueel geweld en bescherming zoeken voor diegenen die het meest kwetsbaar zijn.

Andere tekstgedeelten om te lezen

- Genesis 19: 1–12 Sodom en Gomorra
- Johannes 4: 1–30 Jezus en de Samaritaanse vrouw
- Richteren 19: 1–30 Een leviet en zijn concubine
- Johannes 8: 1–11 'De overspelige vrouw'
- Marcus 5: 24–34 De vrouw die Jezus' mantel aanraakt
- 2 Samuel 11: 1–26 David en Batseba

Bron: Tearfund UK, uit de serie *Hand in Hand*. Vertaald door Martina Fraanje